

Sygn. akt I ACa 221/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bogdan Radomski (spr.)
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga
Protokolant	sekr.sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa P. C.

przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w S.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt I C 924/12

oddala apelację.

I ACa 221/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach oddalił powództwo P. C. przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w S. o zasądzenie zadośćuczynienia za „naruszenie prawa i dóbr osobistych spowodowanych bezprawnym pozbawieniem możliwości otrzymania przesyłki listowej dostarczonej przez urząd pocztowy, pomimo uprawnień do otrzymania listu poleconego z zawartością”.

Za podstawę rozstrzygnięcia sąd wskazał następujące ustalenia i wnioski :

P. C. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w S.. Koniec kary przypada na 2018 r. W dniu 20 sierpnia 2012 r. do Zakładu karnego w S. wpłynęła przesyłka z listem dla powoda.

W trakcie kontroli , w której uczestniczył powód , ustalono, że poza listem znajduje się w przesyłce 10 paczek papierosów. Powód został poinformowany, że może odebrać tylko list z jednoczesnym odesłaniem paczek papierosów do adresata , gdyż nie mogą one znajdować się w paczkach. Powód oświadczył, że przyjmie przesyłkę w całości bądź w ogóle jej nie przyjmie. Wobec powyższego całość przesyłki została zwrócona adresatowi.

21 sierpnia 2012 r. powód wniósł skargę do sędziego penitencjarnego na powyższe czynności. Skarga została uznana za niezasadną.

W świetle powyższych ustaleń Sąd uznał powództwo za bezzasadne, gdyż zdaniem sądu nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda

w rozumieniu art. 24 kc. Zdaniem sądu funkcjonariuszom pozwanego nie można zarzucić bezprawności. Powód odbywa karę pozbawienia wolności i ma względem zakładu karnego określone obowiązki wynikające z przepisów kodeksu postępowania wykonawczego oraz z ustalonego przez dyrektora zakładu wewnętrznego porządku. Decyzja dyrektora o odmowie wydania papierosów powodowi została poddana kontroli sędziego penitencjarnego i nie została zakwestionowana, a zatem należy przyjąć brak bezprawności działania pozwanego co czyni powództwo bezzasadnym.

Powyższa analiza skutkowałą oddaleniem powództwa.

Wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżył powód apelacją z dnia

14 lutego 2013 r. , w której zarzuca, że sąd pierwszej instancji sprzecznie

z przepisami Konstytucji RP, kkw i z podstawową zasadą tj. zasadą praworządności dokonał interpretacji braku uregulowań prawnych kwestii będących przedmiotem sprawy co doprowadziło do naruszenia obowiązującego prawa decyzjami wydawanymi kolejno przez służbę więzienną, sąd penitencjarny i sąd cywilny.

Wskazując na powyższe powód domagał się „uznania zasadności pozwu w całości i przyznania sądowego zadośćuczynienia”.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja nie jest zasadna.

Ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji są prawidłowe i sąd odwoławczy przyjmuje je za własne. Podnieść należy również, że nie były one przedmiotem sporu między stronami, sporna natomiast była ocena ustalonych faktów pod kątem prawa materialnego. Jednak zdaniem sądu odwoławczego argumentacja prawna zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, która skutkowałą oddaleniem powództwa jest prawidłowa i sąd odwoławczy w pełni ją podziela.

Argumentacja skarżącego przedstawiona w uzasadnieniu apelacji sprowadza się do prezentacji tezy, że o ile obywatelom wszystko wolno czynić co nie jest zakazane to organom władzy wolno czynić tylko to co przewidują przepisy prawa. Skoro żaden przepis nie zakazuje otrzymywania przez skazanych w przesyłkach z zewnątrz wyrobów tytoniowych to podjęcie decyzji przez władze zakładu karnego o odmowie dostarczenia powodowi wyrobów tytoniowych, które zostały przesłane w adresowanej do niego paczce było bezprawne, a podstawę takiej decyzji nie mógł stanowić regulamin wydany przez kierownictwo zakładu karnego gdyż nie ma on oparcia w przepisach prawa. Tu skarżący powołuje się na art. 7 Konstytucji RP oraz na przepisy art 110 a § 1 kkw oraz art 113 a § 1 kkw .

Przed oceną powyższego wyводу należy stwierdzić, że żaden system prawa nie reguluje wprost w sposób kazuistyczny (czego oczekiwaliby skarżący) wszelkich sytuacji jakie mogą zaistnieć w relacjach obywatel – organy władzy publicznej co nie oznacza, że podejmowane w takich warunkach akty władcze określonych organów są bezprawne i mogą być źródłem finansowych roszczeń odszkodowawczych .

Powód domaga się zasądzenia zadośćuczynienia za „naruszenie praw

i dóbr osobistych” na zasadzie odpowiednich przepisów kc i kpc. Takim „odpowiednim” przepisem jest art. 448 kc w zw. z art. 24 kc, który przewiduje możliwość przyznania przez sąd osobie, której dobro zostało naruszone odpowiedniej sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Podkreślić należy, że przepis ten przewiduje jedynie możliwość, a nie obowiązek przyznania zadośćuczynienia. Przepis ten wymaga natomiast wykazania naruszenia określonego dobra osobistego. Powód jednak nawet nie wskazuje jakie jego dobro osobiste – jego zdaniem - zostało naruszone przez pozbawienie go możliwości otrzymania wyrobów tytoniowych przesłanych w paczce. Samo

zarzucane w pozwie „naruszenie prawa” (pomijając już kwestię jego zasadności) nie czyni zasadnym roszczenia o zadośćuczynienie. Powództwo zatem słusznie zostało oddalone.

Niezależnie od powyższego bezzasadne są twierdzenia powoda o bezprawności działania kierownictwa pozwanego Zakładu Karnego. Zgodnie z art. 113 a § 5 kkw w paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji i w oparciu o ten przepis kierownictwo Zakładu Karnego mogło podjąć decyzję o odmowie przekazania powodowi nadesłanych w paczce papierosów nawet bez regulacji zawartej w wydanym na podstawie art. 73 kkw zarządzeniu Dyrektora Zakładu Karnego w S. w sprawie porządku wewnętrznego (w § 20 ust.2 – k. 70 akt sprawy) na które powołuje się strona pozwana.

Powód odbywa karę pozbawienia wolności, czego istotą jest poddanie skazanego określonym rygorom i ograniczeniom. Rzeczą władz zakładu karnego jest ustalenie wewnętrznego porządku, którego realizacja siłą rzeczy wiąże się z podporządkowaniem określonym zakazom oraz władczym decyzjom kierownictwa zakładu. Decyzje wydawane przez funkcjonariuszy mogą być zaskarżane do sądu penitencjarnego (art. 7 i 34 kkw). Tak też było w przypadku powoda. Skarga jego nie została uznana za zasadną to odmienna interpretacja zachowań funkcjonariusz nie jest możliwa na użytek procesu o ochronę dóbr osobistych skazanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r. sygn. IV CSK 276/11 – opublikowany w LEX poz. 1144858).

Reasumując powyższe należy stwierdzić, że wyrok sądu pierwszej instancji jest prawidłowy, a apelacja powoda jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Dlatego też Sąd Apelacyjny w Lublinie na podstawie art. 385 kpc. Sąd nie orzekła o kosztach procesu wobec braku żądania strony pozwanej.